Egyenként és összesen – Horváth Barna 35 kötetes életműsorozatát mutatták be a Széchényi-könyvesten

2026/10/27

A könyvbemutatón Balázs-Bóna Judit újságíró, a reformatus.hu portál főszerkesztője beszélgetett a sorozat szerkesztőjével és kiadójával az életmű jelentőségéről, a hagyaték feldolgozásának folyamatáról és a kötetek sokszínűségéről.

[1]

[2]

Horváth Barna (1936–2009) református lelkész, esperes és teológiai tanár életművét bemutató, 35 kötetből álló sorozat került a középpontba a nemzeti könyvtár Széchényi-könyvestek című rendezvénysorozatának október 22-i alkalmán. A több mint 12 ezer nyomtatott oldalnyi szöveget tartalmazó gyűjtemény **Horváth Barnabás Dávidnak**, a szerző fiának, az OSZK Főigazgatói Kabinetje munkatársának szerkesztésében és kiadásában látott napvilágot. A könyvbemutatón **Balázs-Bóna Judit** újságíró, a reformatus.hu portál főszerkesztője beszélgetett a sorozat szerkesztőjével és kiadójával az életmű jelentőségéről, a hagyaték feldolgozásának folyamatáról és a kötetek sokszínűségéről.

A 2026. október 22-én, csütörtökön, az OSZK VI. emeleti Alapítók terében megrendezett eseményen nem csupán egyetlen kiadványt, hanem Horváth Barna munkásságának [3] egészét reprezentáló, 35 tematikus kötetből álló életműsorozatot mutattak be. A kiadványok tizenhét év munkájának eredményeként születtek meg. A sorozat a református lelkipásztor nyomtatásban megjelent írásai mellett kéziratos hagyatékának jelentős részét is feldolgozta, átfogó képet adva sokoldalú szellemi tevékenységéről.

Horváth Barnabás Dávid [4] 2011-ben indította útjára édesapja életműsorozatát, a könyvek összeállításával azonban már 2010-ben elkezdett foglalkozni. A hagyaték levéltári rendezését és szerkesztését személyes elkötelezettség vezette: fontosnak tartotta, hogy édesapja írásai ne maradjanak hozzáférhetetlenül a kéziratok között, hanem szélesebb közönség számára is megismerhetővé váljanak. A sorozat létrehozásának indítékáról így fogalmazott: „Értékesnek tartom az ő életművét, és ezért dolgoztam vele ennyit, hogy méltóképpen kerüljön az emberek elé.”

Hozzátette, hogy a munka során egyre mélyebben megismerte a hagyatékot, és számos olyan részletre is fény derült, amelyről korábban nem tudott.

[5]

[6]

Horváth Barna [7] 1936-ban született és 2009-ben hunyt el. Református lelkészként, a Borsodi Református Egyházmegye espereseként és teológiai tanárként jelentős egyházi és tudományos tevékenységet végzett. A rendszerváltozás idején – tizenhárom éven át – vezette a legnagyobb, mintegy száz egyházközségből álló egyházmegyét, amelynek 2000 óta Borsod-Gömöri Református Egyházmegye a hivatalos elnevezése. Egyházi szerepvállalásának részeként zsinati tag lett, tanított a sárospataki teológián és a miskolci magánegyetemen, emellett a Theologiai Szemle szerkesztőbizottságának tagjaként, majd elnökeként is dolgozott.

Az életműsorozat sokrétűen mutatja be munkásságát. A prédikációk mellett helytörténeti és szépirodalmi írások, előadások, beszédek, temetési beszédek, valamint teológiai és irodalomtörténeti tanulmányok is helyet kaptak a kötetekben. A gyűjteményt levelezéskötet és életrajzi munka egészíti ki, így az olvasók nemcsak a szerző egyházi szolgálatába, hanem irodalmi érdeklődésébe és személyes kapcsolataiba is betekintést nyerhetnek.

Horváth Barnabás Dávid édesapja munkásságát olyan példának tekinti, amely megmutatja, milyen sokféle műfajban alkothat egy református lelkész. Mint elmondta, Horváth Barna egész életében olvasott és írt, és jelentős hagyatékot hagyott maga után. Az életműsorozat jelenlegi formájának kialakításában a szerkesztői munka meghatározó szerepet játszott: a különböző műfajú írásokat tematikus egységekbe rendezte, és számos esetben új címeket is adott a szövegeknek. Máskor maguk az írások kínálták a megfelelő címet. A harmincöt kötet összesen huszonhat művet foglal magában, mivel egyes munkák több kötetben jelentek meg.

[8]

[9]

A hagyaték gondozásának személyes előzményei is voltak. Horváth Barnabás Dávid 1997 karácsonyára az addig megjelent írásokból titokban állított össze egy nagy válogatást édesapjának. Két kötetben összegyűjtött fénymásolt anyagot adott át neki, és emlékei szerint Horváth Barna örömmel vette át a meglepetésajándékot. Ebből az összeállításból készült később a *Kegyeleti ügyelet* című válogatott kötet, amely még a szerző életében megjelent, számos más munkája mellett.

A később elindított életműsorozat már a teljes hagyaték tematikus feldolgozására törekedett. A szerkesztés során a különböző műfajok és témák szerint kellett csoportosítani az írásokat, hogy azok áttekinthetőek legyenek, és önálló könyvekben jelenhessenek meg. A munka így nem pusztán a korábban kiadott művek összegyűjtését jelentette, hanem a kéziratok és dokumentumok rendszerezését, valamint a hagyaték egészének új szempontú feldolgozását is.

Horváth Barnabás Dávid szerint a kezdeményezés belső késztetésből fakadt. A hatalmas kéziratállomány és a dokumentumok láttán úgy érezte, nem hagyhatja, hogy az értékes anyagok elkallódjanak. Ahogy a beszélgetésen fogalmazott: „Úgy gondoltam, hogy ezt kézbe kell venni.” Úgy vélte, a hagyaték egyszerű levéltári elhelyezése önmagában nem biztosította volna, hogy az írások eljussanak az olvasókhoz és valóban részévé váljanak a közös kulturális emlékezetnek.

A szerkesztő az értékmentés tágabb jelentőségére is felhívta a figyelmet. Az életműsorozatot olyan munkának tekinti, amely túlmutat a családi hagyaték gondozásán, hiszen az egyéni teljesítmény megőrzésével a közösség is gazdagodik. Erről szólva az életműsorozatot misszióként jellemezte, és úgy fogalmazott, hogy mások számára is követendő lehet az értékek feltárása és továbbadása, „hogy az értékek egymásra épülhessenek és egészséges önképpel rendelkezzünk”.

[10]

[11]

A sorozat első kötete, az *Amerikából jöttünk* a magyar–amerikai egyházi kapcsolatokat dokumentálja. Horváth Barna maga is részt vett ezeknek a kapcsolatoknak az építésében az 1980-as évek közepén és második felében, még a rendszerváltozás előtti időszakban. A második kötetben irodalomtörténeti írások kaptak helyet, a harmadik teológiai tanulmányokat tartalmaz, a negyedik pedig a presbiterek egyházi szerepével foglalkozik.

Az ötödik könyv *Emlékezni tilos* címmel jelent meg, ez Horváth Barna életrajzi kötete, míg a hatodikban (*Egyenként és összesen*) újságcikkei kaptak helyet. A hetedik kötet, a *Historia Domus* a helytörténeti írásokat rendezi egységbe, a nyolcadik (*Ökumenikus vizeken*) pedig recenziókat és könyvismertetéseket tartalmaz. A kilencedik munka (*Segítség*) a szerző szépirodalmi munkásságából ad válogatást: versek, versfordítások és novellák mellett egy kisregényét is közreadja, amelyet tizenöt éves korában írt a Titanic tragédiájáról. A művet annak idején néhány példányban legépelték, az életműsorozat szépirodalmi kötete azonban ezt az írást is megőrzi az utókor számára. A történet középpontjában egy hívő lány áll, aki a Titanic katasztrófájának közepette megtérít egy hitetlen fiút.

A sorozat további köteteiben prédikációk, bibliamagyarázatok, előadások és beszédek jelentek meg, köztük a világi fórumokon elmondott gondolatai is. *Lectori salutem* címmel külön kötetet kapott a szerző Simándy Pál (1891–1978) íróval folytatott levelezése. A gyűjtemény így nemcsak Horváth Barna publikált munkáit, hanem szellemi érdeklődésének és kapcsolatrendszerének sokféle vonatkozását is bemutatja.

A tizenhét éven át tartó munka eredményeként létrejött, harmincöt kötetből álló sorozat a kis példányszámok ellenére is jelentős eredményt ért el. A kötetek lehetővé tették, hogy Horváth Barna sokrétű munkássága rendezett, tematikusan felépített formában váljon hozzáférhetővé.

A Széchényi-könyvesten bemutatott életműsorozat egyszerre őrzi meg egy református lelkész, esperes és teológiai tanár szellemi örökségét, valamint egy család és környezete múltjának részleteit. A kezdeményezés azt is példázza, hogyan válhat a gondosan feldolgozott magánhagyaték a szélesebb közönség számára is értékessé: a kéziratok és a korábban megjelent írások összegyűjtésével, rendszerezésével és kiadásával egy sokoldalú életmű vált áttekinthetővé és megőrizhetővé az utókor számára.

[12]

[13]

Kapcsolódó tartalmak:

Egyenként és összesen – Horváth Barna életműsorozata – Könyvbemutató a Széchényi-könyvesten [14]

Egyenként és összesen – bemutatták Horváth Barna harmincöt kötetből álló életműsorozatát [15]

Életgazdagság harmincöt kötetben [16]

Egyenként és összesen – Horváth Barna életműsorozatáról 1. rész [17], 2. rész [18]

Videó [19]

Szeretettel várjuk önöket a **Széchényi-könyvestek**
következő rendezvényein is! [20]

További képek [21]
2026/10/26 - 16:31

Source URL: https://oszk.hu/en/node/7932

Links:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_20.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_10.jpg
[3] https://www.barnahorvath.com/muvek
[4] https://perjessy-horvath.hu/
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_04.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_03.jpg
[7] https://www.barnahorvath.com/hb/eletrajz
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_17.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_18.jpg
[10] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_23.jpg
[11] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_24.jpg
[12] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_16.jpg
[13] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_261022_foto-VAL_25.jpg
[14] https://oszk.hu/rendezvenyekszechenyi-konyvestek_261022
[15] http://reformatus.hu/egyhazunk/hirek/egyenkent-es-osszesen-bemutattak-horvath-barna-harmincot-kotetbol-allo-eletmusorozatat/
[16] https://reformatus.hu/mediumok/reformatusok-lapja-uj/eletgazdagsag-harmincot-kotetben/
[17] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2026/10/22/egyenkent_es_osszesen_i
[18] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2026/10/29/egyenkent_es_osszesen_ii
[19] https://www.facebook.com/reel/1652883456335394
[20] https://oszk.hu/oldal/szechenyi-konyvestek_2026-27
[21] https://www.facebook.com/photo?fbid=1610814831086417&set=pcb.1610814894419744
[22] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[23] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon